

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aarsberetning

om

Skien's offentlige skole

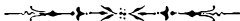
for den høiere almindannelse

for

skoleaaret 1890—91

ved

G. Hartmann,
skolens rektor.

Skien.

J. Melgaards bogtrykkeri.

1891.

Aarsberetning

om

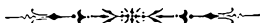
Skien's offentlige skole
for den høiere almendannelse .

for

skoleaaret 1890—91

ved

G. Hartmann,
skolens rektor.

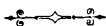

Skien.

J. Melgaards bogtrykkeri.

1891.

Aarsberetning for 1890—91.

I. Skolens forstanderskab.

Forstanderskabet har bestaaet af følgende medlemmer uden rektor og magistraten, politimester Bøgh:

Backer, A., distriktslæge, valgt 27de juni 1889.

Gisholdt, L., bankkasserer, valgt 29de august 1890.

Storaker, T., inspektør ved folkeskolen, valgt 29de august 1890.

Ved valget den 29de august 1890 blev altsaa provst Auge og grosserer Offenbergs ikke gjenvalgte. Provst Auge havde da været medlem af forstanderskabet (indvalgt den 12de decbr. 1869) lige fra denne institutions oprettelse i dens nuværende form i omtrent 21 aar. Skolens skolebør altid være os taknemmelig for den kjærlighed, hvormed han har omstøttet dens gjerning, og den dygtighed, hvormed han har betragtet dens interesser.

Under politimester Bøghs sygdomsforfald havde den 1ste magistrat, overretssagfører Gurstad fra begyndelsen af den 1ste til de første dage af august sæde i forstanderskabet.

II. Lærerpersonalet.

Wilmann, Gudbrand Helenus, rektor, R. St. O. O. Født 1832, cand. mag. 1855, timelærer ved Laurviks middel- og realskole

1857, adjunkt ved samme skole 1859, rektor ved Tromsø offentl. høiere almenskole 1874, rektor ved Skiens skole 1877.

Coucheron, Theodor Nils Dahl, overlærer. Født 1844, cand. real. 1872, bestyrer af Hortens realskole 1873, adjunkt ved Christianssands kathedralskole 1875, overlærer ved Skiens skole 1879.

Koht, Paul Steenstrup, overlærer. Født 1844, cand. mag. 1866, overlærer ved Tromsø off. h. almenskole 1871, overlærer ved Skiens skole 1885.

Nielsen, Ole Lovenius Borgen, adjunkt. Født 1830, cand. theol. 1855, timelærer ved Skiens skole 1860, adjunkt 1876.

Hanssen, Jonas, adjunkt. Født 1843, cand. mag. 1870, klasselærer ved Skiens skole 1871, adjunkt 1876.

Coll, Axel Ludvigsen, adjunkt. Født 1849, cand. mag. 1875, timelærer ved Skiens skole 1875, klasselærer 1876, adjunkt 1877.

Blix, Sten Gustav, adjunkt. Født 1833, cand. real. 1861, bestyrer af Sandefjords høiere almueskole 1861, adjunkt ved Skiens skole 1876.

Schneider, Johan Andreas, adjunkt. Født 1847, cand. mag. 1875, adjunkt ved Molde off. h. almenskole 1875, adjunkt ved Skiens skole 1886.

Jensen, Johan, klasselærer. Født 1841, dimitteret fra Asker seminarium 1867, lærer ved Mandals borgerskole 1863, ved Skiens almueskole 1874, klasselærer ved Skiens høiere almenskole 1876; fra 1ste november 1886 tillige skoleanglærer.

Skaaden, Johannes, klasselærer. Født 1857, cand. mag. 1880 (sprogl.-hist. examen gr. I og IV), klasselærer ved Stanger off. h. almenskole 1878—80, klasselærer ved Skiens skole fra 1884.

Blom, Christofer Helen, klasselærer. Født 1855, cand. mag. 1880 (sprogl. hist. examen, gr. I og II), klasselærer ved Fagernes kathedralskole 1883—87, vikar ved Tromsø off. almenskole 1ste halvår 1888, ansat ved Hambros skole i Bergen 1888—90, klasselærer ved Skiens skole fra begyndelsen af skoleaaret 1890—91.

Erichsen, Johan Willoch, residerende kapellan i Skien, antagen som religionslærer i gymnasiet fra begyndelsen af skoleaar 1886—87. Født 1842, cand. theol. 1864. Fratraadte sin post ved skolen fra 1ste mars 1891, da han overtog sit nye embede som sognepræst i Gjerpen.

Nielsen, Fin Harald, premierløjtnant i landværet, gymnastiklærer fra 1885; fra skoleaar 1889—90 tillige tegne- og skrive-lærer. Født 1851.

Hanssen Bertha, hovedlærerinde ved smaaskolen, antagen 1885 (løn kr. 900).

Bentzen, Vilhelmine, hjælpelærerinde ved smaaskolen, antagen 1886, (løn kr. 550).

Da frøken Bentzen fra nytaar 1891 var bleven ansat ved Skiens folkeskole, beskikkede kirkedept., efter forstanderskabets endstilling, under 3die mars frøken Malane Hanssøn til hjælpelærerinde.

Under overlærer Kohts fravær paa stortinget fra slutningen af januar til udgangen af skoleaaret fungerede som hans vikar cand. mag. Hans Smith.

I vakancen efter frøken Bentzens fratrædelse fra nytaar il 1ste mai, da frøken M. Hanssøn tiltraadte sin post, vikarerede frøken Anna Barth.

Da sognepræst Erichsen fratraadte sin post ved skolen, overtog pastor Jonas Myhre med kirkedept.s samtykke midertidig religionsundervisningen i gymnasiet fra 1ste mars til udgangen af skoleaaret.

I øvrigt har kun enkelte lærere 1 à 2 dage ad gangen avt sygdomsforfald eller været permitterede af anden grund.

III. Disciplenes antal m. m.

(Middelskolens klasser betegnes i det følgende med romertal;
L. betyder latinlinje, E. engelsklinje).

a. Disciplenes antal og fordeling:

		3 kvartal 1890.	4 kvartal 1890.	1 kvartal 1891.	2 kvartal 1891.
Smaaskolen	kl. 1.	12	12	11	11
—	kl. 2.	12	12	12	12
—	kl. 3.	16	16	16	16
Middelskolen	kl. I.	15	15	15	15
—	kl. II.	23	24	25	25
—	kl. III.	16	16	17	16
—	kl. IV L.	5	5	5	4
—	kl. IV E.	9	11	11	10
—	kl. V L.	8	8	8	8
—	kl. V E.	8	10	10	10
—	kl. VI L.	6	6	5	5
—	kl. VI E.	11	9	7	6
Latingymnasiet	kl. 1	5	4	4	4
—	kl. 2	4	4	4	4
—	kl. 3	5	5	5	5
Samlet antal		155	157	155	151

b. Aldersforholdet mellem de forskjellige klasser
a) gennemsnitsalder ved begyndelsen af skoleaaret og b) no
malalder.

		a.	b.
Smaaskolen	klasse 1.	$6\frac{2}{12}$	— 6
—	— 2.	$7\frac{11}{12}$	— 7
—	— 3.	$8\frac{4}{12}$	— 8
Middelskolen	— I.	$9\frac{7}{12}$	— 9
—	— II.	$10\frac{8}{12}$	— 10
—	— III.	$11\frac{10}{12}$	— 11
—	— IV.	$13\frac{1}{12}$	— 12

		a.	b.
Middelskolen klasse V . .		13 ⁹ / ₁₂	— 13
— —	VI . .	15 ³ / ₁₂	— 14
Gymnasiet —	1 . .	15	— 15
— —	2 . .	15 ¹¹ / ₁₂	— 16
— —	3 . .	17 ⁶ / ₁₂	— 17

c. Disciplenes fordeling efter hjemstavn:

136 af disciplene har været hjemmehørende i Skien. Af de øvrige har 13 havt sin hjemstavn i Gjerpen, 3 i Solum, 1 i Slemdal, 1 i Holden, 1 i Hviteseid, 1 i Ullensaker, 1 i Tjøttø, 4 i Porsgrund, 1 i Kragerø.

IV. Fagfordelingen.

Fagene har været fordelt paa lærerne paa følgende maade:

Rektor: 19 timer latin i gymnasiets 3 klasser.

Koht: 7 timer græsk i gymnl. 1 — 7 t. græsk i gymnl. 2 — 2 t. latin i gymnl. 1 — 4 t. norsk i gymnl. 2 og 3 — 4 t. tysk i kl. VI, tils. 24 timer.

Coucheron: 8 t. matematik i gymnasiets 3 klasser — 6 t. matematik i kl. VI og 5 t. do. i kl. V — 2 t. naturkundskab i kl. VI og 2 t. do. (fysik) i kl. V — 2 t. geografi i kl. VI, tils. 25 timer.

Nielsen: 12 t. religion i middelskolen ovenfor kl. I — 3 t. historie i kl. I og 3 t. do. i kl. II — 6 t. geografi i kl. II, III, IV, tils. 24 timer. Desuden tilsyn med skrivning i kl. IV, V og IV.

Hanssen: 7 t. græsk i gymnl. 3 — 1 t. oldnorsk i gymnl. 3 — 3 t. historie i gymnl. 1 — 10 t. historie i kl. III IV, V. — 4 t. norsk i kl. IV, tils. 25 timer.

Coll: 3 t. historie i gymnl. 3 — 3 t. do. i gymnl. 2 — 3 t. do. i kl. VI — 2 t. oldnorsk i gymnl. 2 — 3 t. norsk i kl. VI — 7 t. latin i kl. IV — 4 t. tysk i kl. IV, tils. 25 timer.

- Blix:** 6 t. matematik i kl. IV — 5 t. do. i kl. III — 1 t. naturhistorie i kl. V, 2 t. do. i kl. IV, 2 t. do. i kl. III, 2 t. do. i kl. II — 2 t. geografi i kl. V — 5 t. tegning i kl. V og VI, tils. 25 timer.
- Schneider:** 3 (4) timer norsk (oldnorsk) i gymnl. 1 — 1 t. tysk i gymnl. 1 — 7 t. latin i kl. V — 4 t. tysk i kl. V — 4 t. norsk i kl. V — 5 t. tysk i kl. III tils. 24 (25) timer.
- Jensen:** 23 t. i kl. I (alle fag undtagen historie) — 4 t. regning i kl. II — 4 t. sang, tils. 31 timer.
- Skaaden:** 2 t. fransk i gymnl. 3, 2 t. do. i gymnl. 2, 4 (3) t. do. i gymnl. 1, 2 t. do. i kl. VI, 2 t. do. i kl. V, — 2 t. engelsk i gymnl. 3, 5 t. do. i kl. V — 7 t. latin i kl. VI, tils. 26 (25) timer.
- Blom:** 3 t. engelsk i gymnl. 2, 5 t. do. i kl. VI, 5 t. do. i kl. IV — 5 t. norsk i kl. III — 5 t. norsk og 5 t. tysk i kl. II, tils. 28 timer.
- Pastor Erichsen:** 4 t. religion i gymnasiet
- Leitnant Nielsen:** 9 t. gymnastik i middelskolen og gymnasiet — 7 t. tegning i kl. II, III, IV — 5 t. skrivning i kl. II og III, tils. 21 timer.

I smaaskolen har hjælpelærerinden havt 20 timer, (religion i 4 timer og regning i 11 Timer i alle klasser, skrivning i 2den og 3die klasse 4 timer samt anskuelse i 1ste klasse 1 time.

De øvrige 27 timer har frøken B. Hanssen havt.

V. Timefordelingen m. m.

Timernes fordeling paa klasser og fag sees af nedenstaaende tabel:

I 1ste gymnl. læstes fransk i 1ste halvaar i 4 ugentl. timer, i 2det halvaar i kun 3 timer, idet 1 time afgaves til

norsk, hvilket fag saaledes havde 4 ugentlige timer indtil slutningen af mars, da 2 timer om ugen afgaves til oldnorsk.

Følgende klassekombinationer, har, udenfor sang- og gymnastiktimerne, fundet sted:

gymnkl. 1 og 2 i latin 2 timer,
 « 2 og 3 i norsk 1 «
 « 2 og 3 i latin 5 «

I smaaskolen har klasserne 2 og 3 været kombinerede 4 timer i skrivning og 2 timer i religion.

I gymnastik har eleverne været delte i 3 partier, som hver har havt 3 ugentlige timer, 1ste parti har omfattet gymnasiet og kl. VI, 2det kl. V og IV, 3die kl. III, II og I.

I de 5-6 første uger af skoleaaret var dog kl. I, hvis elever ikke tidligere har havt gymnastik, ikke kombineret med kl. II og III. Idet gymnastiklæreren nemlig velvillig paatog sig 1 ugentlig extratime, havde i denne tid kl. I 2 særskilte ugentlige timer, medens kl. II og III kombinerede havde 2 timer om ugen. Fra begyndelsen af oktober forenedes alle 3 klasser til et parti med 3 ugentl. timer.

I sang har kl. I og II hver havt 1 time ugentlig. Kl. III, IV og V (i kl. VI ingen sangere) har været kombinerede i sang i 1 time ugentlig; i 1 ugentlig time har derhos hver af disse klasser hver 3die uge havt sanglære.

Timefordelingstabel.

	Middelskolen						Latingymnasiet		
	kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	1 kl.	2 kl.	3 kl.
Religion	3	3	3	2	2	2	1	1	2
Norsk	8	5	5	4	4 ¹⁾	3	} 3 ⁴⁾	2	3
Oldnorsk								2	1
Tysk		5	5	4	4 ³⁾	4 ³⁾	1		
Latin				L.7	L.7	L.7	9	10	9
Engelsk				E.5	E.5	E.5		3 ⁵⁾	2
Fransk					2	2	4 ⁴⁾	2	2
Græsk							7	7	7
Historie	3	3	4	3	3	3	} 3	3	3
Geografi	4	2	2	2	2	2			
Naturkundskab		2	2	2	3	2			
Mathem.	4	4	5	6	5	6	2	3	3
Skrivning	4	3	2						
Tegning		3	2	E.2	E.2 ¹⁾	E.3 ²⁾			
	26	30	30	30	30	30	30	30 ⁶⁾	30 ⁶⁾

Smaaskolen.

	1ste klasse.	2den klasse.	3die klasse.
Religion	2	2	2
Norsk	10 ³⁾	7	7
Anskuelse	1	«	«
Historie	«	«	1
Geografi	«	1	1
Regning	4	4	3
Skrivning	«	4	4
	17	18	18

I undervisningen i fransk deltog ved skoleaarets udgang i kl. V 9 elever, i kl. VI 6, i 1ste gkl. 3, i 2den gkl. 3, i 3die gkl. 4.

¹⁾ heraf 1 time valgfri for de elever, som ei læse fransk. ²⁾ heraf 2 timer valgfri for de elever, som ei læse fransk. ³⁾ heraf 1 time kun or engelsklinjen. ⁴⁾ se ovenfor. ⁵⁾ heraf 1 time særskilt for de elever, som ei læse engelsk. ⁶⁾ 32 timer ugentlig for de elever, der læse baade fransk og engelsk.

⁷⁾ heri iberegnet skrivning.

I undervisningen i engelsk deltog ved skoleaarets udgang i 2den gkl. 3, i 3die gkl. 2.

Fritagne for religionsundervisning som dissenterne var 6, nemlig 4 elever af middelskolen, 2 af smaaskolen. 4 af disse (i smaaskolen og kl. I), fulgte dog med i bibelhistorie.

Af helbredshensyn ifølge lægeattest var 5 elever fritagne for gymnastik ved udgangen af skoleaaret.

VI. Undervisningen.

Smaaskolen.

Religion.

- Klasse 1:** Efter Vogts lille bibelhistorie forfra til «Josva»; de allervigtigste træk af Jesu liv fortalte og gjenfortalte. Fadervor forklaret og lært. 2 salmer indøvede i kor.
- Klasse 2:** Samme bog af det gamle testamente forfra til «Riget deles» samt af det nye testamente indtil «Apostlerne for det høie raad» (stykke 61—62 forbigaaet. 4 salmer.
- Klasse 3:** Gjennemgaaet hele det gamle testamente, samt af det nye testamente forfra til «Apostlerne for det høie raad» (de vanskeligste lignelser forbigaaede). 6 salmer.

Mødersmaal.

- Klasse 1:** Gjennemgaaet og repeteret «Fredrik Hansens læsebog for begyndere». Læse- og skrivemethoden i forbindelse med stavemethoden har været anvendt. Af Pauss og Lassens læsebog læst til s. 33. Skrevet i bog efter forskrift paa vægtavlen. Moes skrivebog 1ste hefte. I sidste halvaar 2 timer ugentlig afskrift og diktat af ord og lette sætninger, som forud er læste; kun de smaa bogstaver benyttede og bindetegn mellem stavelserne. 5 digte indøvede i kor.

- Klasse 2:** Læst og repeteret af Pauss og Lassens læsebog fra s. 33 til 3die afdeling med forbigaaelse af enkelte stykker. Hvert læsestykkets indhold og de vanskeligere udtryk forklarede, stykket derpaa vekselvis gengivet af eleverne. Mest vægt har været lagt paa at bringe det til færdighed i læsning; derfor korlæsning afvekslende benyttet. Afskrift og diktat 2 gange ugentlig af lette stykker, som forud er læste, fremdeles med bibeholdelse af stavelsesdelingen. 9 digte udenadlærte.
- Klasse 3:** Efter samme læsebog læst og repeteret 3die og 4de afdeling med forbigaaelse af enkelte stykker. Særlig vægt er lagt paa en friere udtale og ret betoning af ordene, samt passende pauseren ved skilletegnene. Indøvet ved praktiske eksempler og benyttelse af læsebogen de vigtigste tale- og sætningsdele. Platous eksempelsamling ogsaa tildels benyttet. Afskrift og diktat 2 gange ugentlig i sammenhængende ord med benyttelse af de store bogstaver. 8 digte udenadlærte.

Historie.

- Klasse 3:** Efter Winthers forberedende lærebog, støttet til mundtlig fortælling, gennemgaaet stykkerne om Nordens Historie, begivenhederne i Norden 1800—14 samt enkelte stykker af Sveriges og Danmarks historie har været meddelte mundtlig. Lektierne forud læste og fortalte paa skolen.

Geografi.

- Klasse 2:** Lidt om solsystemet og jordens stilling i samme; jordens form og omdreining, zonerne, himmelegnene, oversigt over jordens overflade paa globus, samt ved benyttelse af et lidet schema og vægkartet lært at kjende Europas lande og have, hovedstæder, de største elve, indsøer og fjelde, samt Landenes grænser. Norge gennemgaaet lidt udførligere. Lidt kjendskab har de ogsaa faaet til de øvrige verdensdele.

- Klasse 3:** Væsentlig gennemgaaet det samme som i 2den klasse, kun med den forskjel, at denne klasses schema har omfattet flere navne. Mundtlig har været meddelt korte oplysninger om hvert lands naturlige beskaffenhed og klima. Lektierne forud gennemgaaede paa skolen ved hjælp af vægkartet.

Regning.

- Klasse 1:** Rækketælling til og fra 100 til og med 9. Mundtlig indøvet smaa additions- og subtraktionsstykker.
- Klasse 2:** Rækketælling til og fra 100 til og med 9. Indøvet addition, subtraktion og multiplikation skriftlig og mundtlig efter Johannesens regnebog 1ste hefte. Smaa hovedregnestykker.
- Klasse 3:** De fire regningsarter i ubenævnte tal mundtlig og skriftlig efter Johannesens regnebog 1ste hefte. Smaa hovedregnestykker.

Anskuelse.

- Klasse 1:** Wilkes billedtavler forklarede og gjenfortalte; fortællinger, passende til billederne, fortalte og gjenfortalte.

Skrivning.

- Klasse 1:** Se under «Modersmaalet».
- Klasse 2 og 3:** I klasse 2 Moes skrivebog 1ste og 2det hefte; i klasse 3 ogsaa 3die hefte.

Middelskolen.

Religion.

- Klasse 1:** Vogts lille bibelhistorie (med «Kort beskrivelse af Jødeland») læst og repeteret. Katekismens 5 parter uden Luthers forklaring. Gjennemlæst Math. evang. og «apostlernes gjerninger». 6 salmer.

- Klasse II:** Af Vogts bibelhistorie for middelskolen til s. 50. Katekismens 3 første parter med Luthers forklaring. 11 salmer efter Hauges salmebog. I bibelen læst 1ste mosebog.
- Klasse III:** Vogts bibelhistorie for middelskolen s. 50—104. Af katekismen læst 4de og 5te part; derefter et udvalg af «Sententser af Guds ord». I sidste halvår af Pontoppidans forklaring (Sverdrups udgave) sp. 435—531 og 1—67. 6 salmer.
- Klasse IV:** Samme bibelhist s. 105—149. Af forklaringen fra sp. 72—270. 6 salmer.
- Klasse V:** Samme bibelhist. s. 149—176. Forklaringen sp. 201—434. Repeteret 3 salmer.
- Klasse VI:** Af forklaringen læst 4de og 5te part. Repet. bibelhistorien og forklaringen. Kort oversigt over kirkeåret. Repet. enkelte salmer.

Hver uge i kl. III—VI den kommende søndagstext oplæst og kortelig forklaret.

Modersmaalet.

- Klasse I:** Læsning i Pauss og Lassens læsebog, 1ste skoletrin, samt 80 sider af 2det skoletrin. Diktat 2 gange om ugen næsten hele skoleåret. Gjennemgaaet ordklasserne, sætningsdelene og det vigtigste af bøjningslæren efter Løkkes omrids. Analyse efter Platous eksempelsamling. Nogle digte udenadlærte.
- Klasse II:** Læsning i Pauss og Lassens læsebog af udvalgte afsnit af 2det skoletrins 1ste og 2den afdeling, dels efter forberedelse, dels ex tempore. 7 digte udenad. Løkkes lille grammatik gennemgaaet til og med hoved- og bisætninger (men ikke de forskellige klasser af bisætningerne; analyse hovedsagelig efter Platous eksempelsamling og skriftlige grammatiske øvelser. — Diktat mindst en gang om ugen.
- Klasse III:** Læsning efter Pauss og Lassens læsebog af udvalgte afsnit af 2det skoletrins 2den afdeling samt tillægget, dels efter forberedelse, dels ex tempore. 7 digte

udenad. Løkkes lilles grammatik, særlig afsnittet om bisætninger, interpunktion og retskrivningsregler. — Analyse, dels efter Jensens eksempelsamling, dels efter læsebogen. — Diktat, oversættelser fra tysk og gjenfortællinger, undertiden en selvvalgt stil.

Klasse IV: Til læsning og analyse er benyttet Paus og Lassens læsebog 2det skoletrin tillægget. 6 digte udenadlærte. Løkkes lille norske grammatik er repeteret, hvorhos en kort sætnings- og interpunktionslære er dikteret eleverne og læst og repeteret af disse. Stilopgaver: 1) Omskrivning i prosa af «bonden og hans søn». 2) Kort fremstilling af Luthers liv. 3) Peter Tordenskjold a) Hans ungdomsliv, indtil han blev søkadet. 4) Beskrivelse af hesten. 5) Et skøitekapløb. 6) Tordenskjold b) Den store nordiske krigs aarsager og første halvdel. 7) Beskrivelse af et fjeldvand med omgivelser, 8) Tordenskjold c) Krigens fornyelse og hans deltagelse i samme i 1712 og 1713. 9) Beskrivelse af de vigtigste lege, som bruges paa skolen om vaaren. 10) Tordenskjold d) Dynekilen. 11) Ludvig den 14des krige. 12) Valgfri opgave. Samtlige opgaver er paa forhaand gennemgaaet med eleverne.

Klasse V: Oplæsning og gennemgaaelse af Paus og Lassens norske læsebog, 3die skoletrins 1ste og 2den afdeling, i udvalg. Lidt øvelse i at læse svensk. 4 digte udenad. Analyse. Aars's retskrivningsregler fra begyndelsen til dobbelte konsonanter; desuden i en separat time med dem, der ikke læser fransk, afsnittet om fremmede ord samt skriftlige øvelser efter Tønnesens lærebog. Følgende skriftlige opgaver: 1) Erindringer fra sommerferierne. 2) Beskrivelse af en større gaard i nærheden af Skien. 3) Hvad slags arbejder kræves til opførelse af et hus? 4) Beskrivelse af et skib. 5) En skoletur paa isen. 6) og 7) Vore vigtigste naaletrær, deres udseende, udbredelse og nytte. 8) Hvorledes jeg kom til at sande den sæt-

ning: «Af skade bliver man klog». 9) En skildring af naturen og livet i mai. 10) Skiens offentlige bygninger, deres beliggenhed og udseende. 11) Hvem var Don Qvixote og Sancho Pansa? Forklar forskjellen i deres karakter og interesser og fortæl i korthed om kampen mod veirmøllerne (efter den tyske læsebog) 12) Oversættelse fra tysk. 13) Diktat. 14) En aftenunderholdning. 15) Diktat

Klasse VI:

Af Pauss og Lassens læsebog III med tillæg læst følgende stykker: Gunnlaug ormtunges saga: Tor henter sin hammer; Kristian den 2dens vise; Holberg: Om de norskes karakter; Evald: Ved dødens komme; J. N. Bruun: Norges herlighed; Welhaven: Bergens stift og Protesilaos; Wergeland: Norsk Dølvise; Hauch: Afsked fra verden; A. Munch: En aften paa Giske; Richardt: Jakob i Hebron; Kjøland: En by paa vestlandet i gamle dage; Ivar Aasen: Dei gamle fjelli; Storm: Reise til sæteren; Torparensen; Runeberg: Torpflickan.

Lært det vigtigste af læsebogens literaturhistoriske oversigt. Lært en kort dikteret udsigt over literaturen og dens dele, troper og figurer samt verslæren. Repeteret Løkkes lille grammatik, af og til analyse. 18 Stile, nemlig: 1) Stenkul. 2) Seilskib og lampskib, en sammenligning. 3) Hesten, dens egenskaber og nytte. 4) Oversigt over de puniske krige. 5) Hvorfor har vi ferier, og hvorledes bør de rettest bruges. 6) En norsk indsø. 7) Et norsk vinterlandskab og vinterliv i en norsk bygd (tentamen). 8) Fuglenes betydning i naturen og for mennesket. 9) Ædelmodighed (forklaring og eksempel). 10) En sømand giver i sin fortælling om sine reiser en oversigt over Norges ind- og udførsel. 11) Hvilken af den nyere tids opfindelser holder du for den vigtigste? 12) Fortæl om Gunnlaug ormtunges og hans oplevelser, indtil han drog udenlands. 13) Den norske ungdoms vigtigste idrætter (tentamen). 14) Oversigt

over det europæiske Ruslands beskaffenhed, produkter og befolkning. 15) Den, som vil have kjernen, maa knække nødden. 16) Udsigt over Englands historie 1603—89. 17) Sjømandslivets lys- og skygesider. 18) Papirets tilvirkning og benyttelse.

Tysk.

- Klasse II:** Knudsens elementærbog (nyeste udgave) til «Gespräche». 1 time ugentlig er benyttet til skriftlige øvelser i at deklinere, konjugere og oversætte de norske eksempler. Talordene og adjektiverne efter Løkkes mindre grammatik.
- Klasse III:** Knudsens elementærbog side 84—119. Repet. som examenspensum de 20 første fortællinger. Af Løkkes mindre grammatik læst formlæren. Skriftlige øvelser efter de norske eksempler i elementærbogen.
- Klasse IV:** Læst 9 sider af Knudsens elementærbog, samt 17 sider af Pauss og Lassens tyske læsebog. Løkkes lille gram. (ved Johanssen) læst og repeteret. Mundtlig oversættelse fra norsk til tysk efter Knudsens stiløvelser. Hver uge en kort stil, dels efter Knudsens, dels efter Norlis stilopgaver. De stilistiske vink i begge bøger gennemgaaede og lærte.
- Klasse V:** Af Pauss og Lassens tyske læsebog et udvalg prosa og poesi (som examenspensum opgivet omtr. 20 sider). Knudsens tyske stiløvelser benyttede saavel til mundtlige pensa som til skriftlige øvelser (1 extemporalstil hver uge); paa denne maade gennemgaaet af første afdeling et snes sammenhængende stykker og af anden afdeling (eksempler til syntaxen) til dativ efter præpositioner. Det tilsvarende afsnit af syntaxen gennemgaaet efter Løkkes lille grammatik.
- Klasse VI:** Løkkes lille gram. repeteret. Pauss og Lassens tyske læsebog benyttet. Extemporallæsning efter Roseggers «Lex von Gutenhag». 1 stil ugentlig, samt for engelsklinjens vedkommende mundtlig oversættelse til tysk 1 time hver uge.

Latin.

- Klasse IV:** Læst og repeteret 1ste afdeling samt nogle blade af 2den afdeling af Johanssens læsebog. Retroversionsøvelserne, efter gennemgaaelse, oversat først mundtlig, siden skriftlig. I slutningen af aaret stile efter 1ste afdeling af Johanssens stiløvelser (2den udg.) ud genitiv. Læst og repet. det vigtigste af Schreiners formlære.
- Klasse V:** 8 feltherrer af Cornel, 30 fabler af Phædrus (efter Voss's udvalg); af Schreiners gram. syntaxen til genitiv, desuden repeteret formlæren. 1 extemporalstil ugentlig (de 18 første stykker samt 4 fortællinger af Johanssens stiløvelser, 1ste udgave).
- Klasse VI:** Efter Voss's «Latinske klassikere» læst og repeteret Cæsars galliske krig, 1ste bog, og Ciceros første og tredie catilinariske tale; repeteret 200 vers af Phædri fabler. Af Schreiners gram. læst det vigtigste af syntaxen fra genitiv og repeteret det hele grammatikpensum. Efter Johanssens og senere Hofgaard's stiløvelser skrevet en extemporalstil og en hjemmestil (efter paaske to hjemmestile) ugentlig. Mundtlige øvelser.

Engelsk.

- Klasse IV:** Af Brækkes læsebog for begyndere udtalereglerne, samtaleøvelserne, der er gjengivne skriftlig paa vægtavlen, og grammatiken. De sammenhængende læsestykker er, med forbignaaelse af et par, gennemgaaede til og med noget af «The Inn in Oak Forest». Dog fordredes ikke alt til examen. Stadige øvelser i friere mundtlig gjengivelse af de lettere blandt dem.
- Klasse V:** Af Brækkes læsebog for begyndere fra «The Inn in Oak Forest» og af sammes læsebog for middelskolen 2den udgave: Malachi Bone, The Eagle's Nest og The Village Schoolmaster, ialt 53 sider, hvoraf det meste repeteret. Af Løkkes lille grammatik (ved Western) læst udtalereglerne, det meste af formlæren

og af syntaxen til verbets udsagnsformer. Til grammatikundervisningen er knyttet øvelser efter Knudsens og Løkkes stiløvelser. — En skolestil og en hjemmestil ugentlig, dels efter Brekkes lærebog, dels og fornemmelig efter Knudsen og Løkke. Forøvrigt er frk. Bentzens stiløvelser benyttede til mundtlige øvelser i tilknytning til læsebogen. Den foregaaende lexe ofte gjengivet i samtaler.

Klasse VI: Af Brekkes læsebog for middelskolens 5te og 6te kl. omtr. 90 sider foruden en del ex tempore. Af Løkkes lille grammatik læst ud syntaxen og repeteret det hele. Præpositionerne efter Knudsens og Løkkes stiløvelser. Efter samme bog i regelen en hjemmestil og en extemporalstil ugentlig. Mundtlige øvelser.

Fransk.

Klasse V: Af Knudsen og Wallems franske læsebog I til og med st. 17 og det tilsvarende af formlæren, altsaa til de uregelmæssige verber, efter Knudsens grammatik. Retroversionsøvelser og diktat.

Klasse VI: Knudsen og Wallems læsebog I, side 15—55, med forbigaaelse af fablerne og enkelte andre stykker, ialt ca. 50 sider. Det hele pensum repeteret. Mundtlige øvelser knyttede til det læste. Det vigtigste af formlæren og nogle syntaktiske regler efter Knudsens grammatik.

Historie.

Klasse I: Winthers forberedende historie fra begyndelsen til side 84 (stykkerne 25—27, 32—35, 38, 39, 42 forbigaaede).

Klasse II: Af Winthers historie stykkerne 27, 32—35. Nissens verdenshistorie fra begyndelsen til s. 79.

Klasse III: Nissens verdenshistorie fra «Julius Cæsar» til «Portugiserne finder søveien til Indien». Sigv. Petersens Nordens historie ved G. Storm fra begyndelsen til

Kristian den 2den (s. 78). Af verdenshistorien er forbigaaet de stykker, der særlig omhandler Nordens historie.

- Klasse IV:** Nissens verdenshistorie fra «Portugiserne finder søveien til Indien» til «Peter den store» (s. 191—277) med forbigaaelse af de stykker, der særlig omhandler Nordens historie. Sigv. Petersens Nordens historie ved G. Storm fra «Foreningens opløsning» til Kristian den 6te (s. 72—132)
- Klasse V:** Nissens verdenshistorie fra «Katharina den 2den» (s. 291) bogen ud, med forbigaaelse af stykkerne om Nordens historie. Eriksens Nordens historie fra «Den Guldbergske tid» bogen ud.
- Klasse VI:** Repeteret Nissens verdenshistorie og Eriksens Nordens historie.

Geografi.

- Klasse I:** Brochs geografi for almueskolen læst og repeteret.
- Klasse II:** Af Geelmuydens geografi (6te udg.) læst Australia, Amerika og Afrika (s. 19—62). Karttegning.
- Klasse III:** Af samme geografi er læst fra s. 63 (Asia) til s. 124 (kongeriget Preussen). Øvelse i karttegning paa skolen.
- Klasse IV:** Af samme geografi (5te udg.) fra s. 167 (Østerrige-Ungarn) til s. 245 (Amerikas klima). Øvelse i karttegning kjemme og paa skolen.
- Klasse V:** Af Geelmuydens geografi (5te udg.) Amerika og Australia, samt den astronomiske og fysiske geografi.
- Klasse VI:** Geelmuydens geografi (5te udg.) repeteret, Norge gjentagne gange. Karttegning.

Naturkundskab.

- Klasse II:** Af Sørensens naturhistorie det vigtigste vedkommende menneskets legeme samt «Pattedyr» og «Fugle».
- Klasse III:** Sørensens naturhistorie fra «Krybdyr» bogen ud.
- Klasse IV:** Sørensens botanik. Saalænge aarstiden tillod det, blev eleverne gjort bekendte med de almindelige vildtvoxende planter.

- Klasse V:** Botaniske excursionser i den beleilige aarstid; senere repetition af botanikken. Et omrids af jordens geologiske udvikling samt planternes geografiske udbredelse efter fri foredrag. Henriksens fysik læst og repeteret alt undtagen afsnittet «ligevegt og bevægelse». De fleste af de i lærebogen anførte forsøg er blevne viste.
- Klasse IV:** Af Henriksens fysik læst afsnittet «ligevegt og bevægelse» samt repeteret det hele pensum. Efter Sørensens lærebøger i dyrerigets og planterigets naturhistorie læst plantens indre bygning samt menneskets bygning og repeteret det hele pensum. En del planter bestemtes ved hjælp af Sørensens flora.

Mathematik.

- Klasse I:** De 4 regningsarter i ubenævnte tal. Den lille multiplikationstabel.
- Klasse II:** De 4 regningsarter i almindelig brøk og decimalbrøk.
- Klasse III:** Efter Ole Johannesens regnebog 2det hefte gennemgaaet og repeteret almindelig brøk og decimalbrøk; de viderekomne elever tillige reguladetri efter 3die hefte.
- Klasse IV:** I Bonnevis geometri læst og repeteret 1ste bog; Getz's konstruktionsbog I. Bonnevis arithmetik 1ste bog. Efter Ole Johannesens regnebog 3die hefte regnet enkelt og sammensat reguladetri og procentregning. Enkelte elever tillige rentesregning.
- Klasse V:** Bonnevis geometri fra 2den bog til § 211 (triangler) repeteret til 4de bog. Talrige beregningsopgaver og konstruktionøvelser hovedsagelig efter Getz's opgavebøger. Bonnevis arithmetik fra 2den bog ud med forbigaaelse af logaritmmer. Talrige regneexempler hjemme og paa skolen. Efter Johannesens regnebog 3die hefte repeteret enkelt og sammensat reguladetri og videre gennemgaaet procent-, rente- og rabatregning.
- Klasse VI:** Bonnevis arithmetik læst logaritmmer og repeteret

det hele. Bonnevis geometri fra 5te bog læst ud, repeteret det hele. Praktisk regning efter Johannsens regnebog. 3die og 4de hefte gennemgaaet, rentesrente-, selskabs-, delings- og blandingsregning, kjæderegelen og kubikregning. Det hele mathematiske stof indøvet ved talrige regneopgaver samt konstruktionsøvelser, udførte hjemme og paa skoler.

Skrivning.

- Klasse I:** Moes skrivebog, 1ste, 2det og tildels 3die hefte.
- Klasse II:** Moes skrivebog, 3die, 4de og tildels 5te hefte. Taktskrivning og en gang maanedlig skrivning efter diktat.
- Klasse III:** Moes skrivebog 4de - 6te hefte; 1 diktat maanedlig.
- Klasserne IV, V og VI:** I IV og V er der givet 2 maanedlige karakterer, den ene for et af læreren i norsk dikteret kort stykke, den anden for klassens skriftlige hjemmearbejder. I VI er skrivekarakteren kun givet for klassens skriftlige hjemmearbejder, i regelen 1 gang maanedlig.

Tegning.

- Klasse II:** De geometriske grundformer og derpaa baserede lettere figurer efter lærerens optegning paa vægtavlen. Tegningerne optrukne med tusch og for de flinkere elevers vedkommende med kaffe.
- Klasse III:** Polygoner og cirkler med indlagte mønstre som rosetter, lettere stiliserede blomster og blade efter lærerens optegning paa tavlen. Tusch og tildels farver benyttede.
- Klasse IV:** Gennemgaaet spiral og sneglelinje og deres anvendelse i ornamentet. Ornamenterne er optegnede og gennemgaaede af læreren efter motiver af Heidle, Har. Petersen m. fl.
- Klasse V:** Retlinjede og krumlinjede ornamentter efter Weisshaupt Elementær-Freihand-Zeichnen III og Fellner

und Steigl Schule des Freihandzeichnens. Optræk med tusch og overlægning med kaffefarve.

Klasse VI: Fortsættelse fra klasse V. En time ugentlig projektionstegning efter Petersens lærebog.

Latingymnasiet.

Religion.

- Klasse 1:** Nissens kirkehistorie til «Reformationen».
- Klasse 2:** Nissens kirkehistorie fra «Reformationen» bogen ud. Mathæi evangelium i grundsproget cap. 1—10 incl.
- Klasse 3:** Nissens kirkehistorie og Mathæi evangelium i grundsproget. Gjennemgaaet med eleverne den norsk lutherske kirkes bekjendelsesskrifter i norsk oversættelse af C. P. Caspari og Gisle Johnson (med undtagelse af den sidste del, Luthers katekismus); den augsburgske konfession, navnlig den første del, noget udførligere gennemgaaet.

Modersmaalet.

- Klasse 1:** Gjennemgaaet følgende udvalg af nyere norsk og dansk literatur: Wergeland «Et skrækkeligt jevndøgn»; sømandsviser. — Asbjørnsen «En sommernat paa Krogskoven». — Jørgen Moe «Besøg i et bondebryllup»; «Sæterreisen»; folkeeventyr. — Jonas Lie, brudstykke af «Rutland». — Ivar Aasen «Ervingen»; «Haraldshaugen»; dialektprøver i folkesproget. — Vinje, brudstykker af «Ferdaminni»; digte. — Hostrup «Gjenboerne». Digte af Hostrup, P. Møller, St. Blicher. Et udvalg kjæmpeviser. — Af Eriksens literaturhistorie læst biografier af Asbjørnsen, Moe, Aasen, Vinje, J. Lie, Landstad, Østgaard; derefter gennemgaaet i sammenhæng fra begyndelsen til Holberg, med literaturprøver efter forskjellige læsebøger og større værker (P. Hansens literatur-

historie, Eriksens udgave af P. Dass). — Følgende stilopgaver besvarede: 1) Selvvalgt opgave (emnet hentet fra sommerferierne). 2) Skildring af Skiens brygger og livet der. 3) Overrættelse fra tysk (slaget ved Lützen). 4) Et fjeldvand. 5) En vakker høstdag. 6) Forklar og sammenlign følgende sententser: «Udholdenhed flytter bjerge», «*patientia omnia vincit*», «Rom blev ikke bygget paa én dag». 7) Themistokles (ex tempore). 8) Hvilken nytte og fornøielse har vi af aviser? 9) Man skal ikke skue hunden paa haarene. 10) Gruppering og karakteristik af personerne i Hostrups komedie «Gjenboerne». 11) Skiens kommunikationer. 12) De to folkeviser «Hellig Olavs viddefart» og «Hellig Olav og troldene». 13) Skiens jernbanestation; et jernbanetogs ankomst eller afgang. 14) Hvilket europæisk folk interesserer dig mest og hvorfor?

Klasse 2:

Af Eriksens literaturhistorie læst, og repeteret fra Holberg til oplysningens tidsalder samt fra den nyere norske literatur ud bogen. Af Pauss og Lassens læsebog gennemgaaet Shakespeares Macbeth samt Jørgen Moe: Om folkeeventyret. Følgende skriftlige opgaver: 1) Hvad er der ved Jugurthas person og forhold, som trods hans forbrydelser vækker vor deltagelse for ham? 2) *Ferro nocentius aurum* (Ovid, *Metam.* I, 141). 3) *Concordia parvae res cresunt, discordia maximae dilabuntur* (Sall. *Jug.* 10). 4) Xenophons tale til de 10,000 natten efter Klearchos's og de øvrige officerers drab. Forklar talens disposition; vis dens psykologiske motiver og dens virkning paa soldaterne. 5) Om medlidenhed. 6) Om opmærksomhed og dens betydning. 7) Om opsættelse, dens grund og følger. 8) Turisttrafikens gavnlige og skadelige følger for vort folk. 9) Forskjellen mellem det tragiske og det blot sørgelige. 10) Sammenligning mellem Wergeland og Welhaven. 11) En karakteristik af middelalderen. 12) Hvori adskiller

nysgjerrighed sig fra videbegjærlighed. (Disposition).
13) Hvilke ulemper medfører vort lands spredte bebyggelse, og hvad er der i den senere tid gjort for at afhjælpe disse? (Examen).

Klasse 3: Eriksens literaturhistorie læst og repeteret fra Holberg. J. Norbye, Digtarterne gennemgaaet. Efter H. Lassens poetiske læsebog samt efter Pauss og Lassens læsebog gennemgaaet følgende Digte: Cl. Frimann: Den norske Fisker, Bindeviser; Ewald: Klagesange over Frederik V, Liden Gunver, Rungstedts lyksaligheder; Baggesen: Agnete fra Holmegaard, Knud Vidfadmes hjemve; Oehlenschläger: Guldhornene, Morgenvandring, Hjemve, Eremitens sang, Haakon jarls død; Wergeland: Til en gran, Kongens ankomst, Karl Johans død, Drømmesyn, Hardanger; Welhaven: Glaukos, Ludvig Holberg, Lokkende toner. — Bjørnson: Det ny system.

Stile: 1) Karakterudviklingen hos Macbeth. 2) Hvilken indflydelse har korstogene havt paa forholdene i Europa? 3) Om den episke poesi og dens forskellige former i fortid og nutid. 4) Giv en fremstilling af oprindelsen til og grundene for forsvarsbevægelsen og fredsbevægelsen. Staar disse i strid med hinanden, eller kan de gaa sammen? Hvad er deres maal? 5) Fortæl om de personer og forhold, hvorover Bjørnsens «Det ny system» er bygget (stykkets forhistorie). 6) Im engen Kreis verengert sich der Sinn, es wächst der Mensch mit seinen grössren Zwecken. 7) Hvorfor begynder vi et nyt tidsrum i historien omkring aar 1500. 8) Glem ei, at du er støv, glem ei, at du er mer end støv. 9) Hvilke ulemper medfører vort lands spredte bebyggelse, og hvorfor føles disse mindre nu end før. 10) Henrik Wergelands betydning for det norske folk. 11) (Tentamen.) Hvorledes vinder et folk verdenshistorisk betydning? 12) (Tentamen.) Middelhavets verdenshistoriske betydning.

Oldnorsk.

- Klasse 1:** Af Nygaards «Udvalg af den norrøne literatur», 3die udgave, gjennemgaaet 17 sider («Volsunger og niwlunger», «Slaget ved Svolder»); repeteret som examenspensum 9 sider; af Nygaards grammatik omtrønt de samme bøningsmønstre, der indeholdes i samme forfatters læsebog for begyndere.
- Klasse 2:** Læst og repeteret ca. 51 sider af Nygaards «Udvalg» samt det vigtigste af Nygaards formlære; nogle hovedpunkter af syntaxen forklarede mundtlig og ved henvisninger til Nygaards grammatik.
- Klasse 3:** Af Nygaards «Udvalg» Njaals saga fra s. 160 til slutningen, «Volsunger og niwlunger», «Voluspaa». Repeteret det hele artiumspensum samt Nygaards grammatik.

Latin.

- Klasse 1:** Læst og repeteret Sallusts Jugurtha (Müllers udg.) fra c. 5—60 incl., Ciceros 2den og 4de tale mod Catilina, Ciceros Cato major til c. 19, Ovid efter Voss' og Richters udgave stykkerne: Lycaon, Vandfoden, Deucalion, Phaëton, Cadmus, Philemon og Baucis, Midas, Niobe, tiis. 1117 vers. Extemporal læsning efter Caes. bell. Gall. III. Dorphs mytologi. Af Schreiners gram. repeteret vigtige dele af formlæren og læst enkelte partier af syntaxen. I den største del af aaret 1 latinsk hjemmestil og 1 extemporal.
- Klasse 2:** Læst og repeteret Livius 22de bog fra cap. 50 ud samt 23de bog; Vergils Æneide 1ste bog; Horats' oder, et udvalg af de 3 første bøger, noget over 500 vers; Ciceros 2den og 4de tale mod Catilina; Cic. orat. pro Archia poeta; Cic. Cato major til cap. 19. Repeteret det væsentligste af syntaxen. Læst Thomsens «Romersk stats- og privatliv» til VII («Seratet»). Kursorisk læsning efter Sallusts Jugurtha fra cap. 61. Hver uge en skriftlig oversættelse fra latin hjemme og 1 ex tempore (Schmidts samling).

Klasse 3: Læst Horats' oder, et udvalg af de 3 første bøger, noget over 500 vers; Horats' epistler 1ste bog, I, II, V, VII, X, XI, XIII, XIV, XV, XVI, XIX. Cic. orat. pro Roscio Amerino fra cap. 7 ud, Cic. orat. pro Archia poeta. Livius 23de bog til cap. 40, af Weisses udvalg af Tacitus stykket «Galba». Næsten det hele artiumspensum repeteret. Kursorisk læsning efter forskellige forfattere. Literaturhistoriske oplysninger læste efter det i Weisses antiquiteter optagne omrids af den romerske literaturhistorie. Mesteparten af Thomsens «Romerske stats- og privatliv» repeteret. Hver uge 1 skriftlig oversættelse fra latin hjemme og 1 paa skolen (væsentlig efter Gjør og Johansens samling).

Engelsk.

Klasse 2: Brekkes læsebog for begyndere: udtalen, som taleøvelserne, som, efter at være læste mundtlig, er gjen-givne paa vægtavlen. En del af de norske eksempler bag i bogen med de sammenhængende stykker er benyttede til stiløvelser paa skolen. Af Sommerfelts udvalg 34 sider, desuden 11 sider med en elev, der ikke læste fransk. I Løkkes lille gram. formlæren, og med hin enkelte elev noget af syntaxen.

Klasse 3: Af Brekkes læsebog for begyndere 41 sider og af Sommerfelts Nyeste eng. forfattere 58 sider, tilsammen 99 sider, desuden 17 sider af sidstnævnte bog. Af Løkkes lille grammatik (ved Western) læst syntaxen og repeteret den hele grammatik. Mundtlige øvelser, tildels efter Brekkes læsebog, i forbindelse med grammatiken.

Fransk.

Klasse 1: Af Knudsen og Wallems franske læsebog I fra st. 25 samt de fleste af fablerne, og af samme læsebog II de 3 første stykker, ialt 72 sider, hvoraf endel repeteret. Af Knudsens grammatik læst og repeteret

til § 70 (Verbets tider); henvisninger til det øvrige. Udvalgte stykker af Storms Dialogues français indøvede, navnlig af afsnittet om artiklerne.

Klasse 2: Af Knudsens og Wallems fr. læsebog II 71 sider, hvoraf noget kursorisk. Af Knudsens grammatik til verbets tider, det øvrige leilighedsvis. Mundtlige øvelser — tildels efter Brynildsens stiløvelser.

Klasse 3: Af Knudsen og Wallems læsebog II 79 sider, hvoraf endel kursorisk: Scènes de la révolution, Napoléon I, Scènes de la chronique de Charles IX, Louis XIII et Richelieu, Lettres de Mad. de Sévigné, Knudsens grammatik repeteret. Mundtlige øvelser dels efter Storms Dialogues, dels i forbindelse med grammatikundervisningen og læsningen.

Tysk.

Klasse 1: Læst ex tempore et udvalg poesi og prosa efter Pausanias og Lassens læsebog, væsentlig af Schiller og Goethe.

Græsk.

Klasse 1: Grøteruds læsebog. Af Xenophons Anabasis (Hermanstorffs artiumspensum) læst og repeteret 2den bog, cap. 1—5 incl. Det vigtigste af formlæren efter Schou-Bruuns grammatik, samt de almindeligst forekommende syntaktiske fænomener efter tillægget i Hermanstorffs artiumspensum.

Klasse 2: Læst og repeteret Xenophons Anabasis (Hermanstorffs artiumspensum) II, cap. 4—6 samt III, cap. 1 og 2; Herodot VIII, cap. 1—73; Homers Odysse I og II. Det vigtigste af formlæren efter Schou-Bruuns grammatik, samt syntaxen, væsentlig efter Hermanstorffs tillæg.

Klasse 3: Homers Iliade IX, v. 1—431 samt v. 620 til slutningen, samt XII; Herodot VIII, cap. 40—43, 39—65, 78—96; Sofokles' Antigone; Platons Apologi. Repeteret det hele artiumspensum. Gjennemgaaet det vigtigste af Christensens «Græsk statsliv»; repe-

teret Schou-Bruuns grammatik ; meddelt biografiske og literaturhistoriske oplysninger om de læste forfattere og værker.

Historie og Geografi.

- Klasse 1:** Thriges oldtidens historie. Af Horns geografi for latingymnasiet gennemgaaet de vigtigste partier.
- Klasse 2:** Læst og repeteret Schjøth & Wallems Frankriges historie til 1815, S. Petersens Nordens historie til 1448 samt Horns geografi for latingymnasiet til de nordiske lande.
- Klasse 3:** Læst Frankriges historie fra 1815, S. Petersens Nordens historie fra 1448, samt de nordiske lande efter Horns geografi for latingymn.; repeteret oldtidens (Thrige), Frankriges og Nordens historie samt Horns geografi.

Mathematik.

- Klasse 1:** O. J. Brochs arithmetik fra begyndelsen ud proportioner (til 3die bog) læst og repeteret. Guldbergs trigonometri fra begyndelsen til § 40.
Talrige regneexemplar hjemme og paa skolen.
- Klasse 2:** O. J. Brochs arithmetik fra 3die bog ud med forbigaaelse af logarithmer. Guldbergs trigonometri fra § 39 lærebogen ud.
Guldbergs stereometri fra begyndelsen til prismer § 29. Alt læst og repeteret samt indøvet ved talrige regneexemplar hjemme og paa skolen.
- Klasse 3:** Brochs arithmetik repeteret det hele pensum. Guldbergs trigonometri repeteret. Guldbergs stereometri læst fra prismer bogen ud og repeteret det hele pensum. Alt indøvet ved talrige regneexemplar hjemme og paa skolen.

Sang.

En- og tostemmige sange efter Koppangs sangbog. Sanglærens hovedpunkter gennemgaaede.

Gymnastik.

Øvelsestabellerne har været opsatte efter Bjørnstads haandbog samt Liedbecks og Lings tabeller.

1ste parti (Gymnasiet og VI) er foruden den fornødne repetition bleven øvet i stærkere og mere sammensatte bevægelser efter Bjørnstad, Liedbecks 7de dagøvelse og Lings tab. 24.

Efter forberedende øvelser i sigtning, aftrækning og skydning med løs ammunition havde partiet skive-skydning paa Graatenmoens skydebane med 5 skarpe skud pr. mand. I bajonettegning er partiet øvet $\frac{1}{2}$ time ugentlig.

2det parti (V og IV): Foruden den fornødne repetition 6te og tildels 7de dagøvelse af Liedbeck, suppleret med passende bevægelser efter Bjørnstads haandbog, samt indøvet svømmebevægelser.

3die parti (III, II, I): De forberedende bevægelser efter Bjørnstad Liedbeck, 4de, tildels 5te dagøvelse og Ling tab. 27. Flere af de i Bjørnstads haandbog anførte lege har ved dette, saavel som ved 2det parti været medtagne.

Under de i juni afholdte «militære øvelser» indøvedes stavsprang, «slaa hjul», kolbøtter, længdesprang og flere lege. Heri deltog samtlige elever paa afgangsklasserne og smaaskolen nær. I decbr. havde eleverne en dag fri fra kl. 10 til skøiteløbning. I februar benyttedes en dag til en skitur.

VII. Afgangsexamener.

Middelskolens afgangsexamen 1891.

Af de 11 disciple, som kl. VI talte i skolearets sidste kvartal, underkastede I sig ikke examen. De øvrige 10 bestod alle examen med følgende udfald:

Latinlinjen.

Andvig, Jens.	elev af skolen i 5 aar	(fra kl. II)	Meget godt	(2,39)
Aubert, Frants.	« - « - 2 aar	(fra kl. V)	Meget godt	(1,86)
Borchgrevink, Karl. « - « - 5 aar	(fra kl. II)	Meget godt	(2,07)	
Christensen, Amandus « - « - 6 aar	(fra kl. I)	Meget godt	(1,86)	
Riis, Paulus.	« - « - 7 aar	(fra kl. I)	Godt	(2,69)

Engelsklinjen.

Bøysen, Jakob.	elev af skolen i 6 aar	(fra kl. I)	Godt	(2,71)
Folloug, Jonas.	« - « - 5 aar	(fra kl. II)	Meget godt	(2,29)
Frogner, Gunnar	« - « - 4 aar	(fra kl. III)	Godt	(2,57)
Rød, Olaf.	« - « - 7 aar	(fra kl. I)	Meget godt	(2,40)
Wriedt, Fredrik	« - « - 3 aar	(fra kl. III)	Meget godt	(2,46)

5 privatister, samtlige piger paa engelsklinjen, bestod examen.

Examen artium 1891.

Samtlige 3die gymnasielasses elever anmeldtes af skolen. De bestod examen med følgende udfald:

	Navne.	Optaget.	Matersmaal				Matersmaalets litteratur og oldnorsk.	Latin.		Græsk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Mathematik.	Ordenstal.	Antal fag.	Hoved- karakter.	
			skr.	oversæt.	skr.	Religion.												
1	Andersen, Anders A. L.	Mdlkl. II 1883	3	4	3	3	2	4	4	3	4	«	3	1	4	38	12	Godt
2	Hundevadt, Andreas A.	Gymnkl. 1 1888	4	3	2	2	2	2	2	2	3	2	«	3	2	29	12	Meget godt
3	Lie, Kari Johan	Gymnkl. 2 1889	3	3	2	2	2	2	2	3	4	2	«	2	2	31	13	Meget godt
4	Vemmetad, John	Gymnkl. 1 1888	3	4	3	2	2	3	4	2	3	3	«	4	2	35	12	Godt
5	With, Borger	Gymnkl. 1 1888	2	2	1	1	1	1	2	1	2	1	«	2	1	17	12	Udm. godt

NB. No. 3 var krigsskoleaspirant.

Ved den almindelige aarsexamen i 1891 sloifede man i henhold til kirkedept.s skrivelse af 7de april 1886 examen i 2 fag i kl. V og kl. IV, 1 fag i kl. III og II. I disse fag fik eleverne istedetfor en examenskarakter en middelkarakter, uddragen af de daglige karakterer i sidste fjerdingaar før examen.

VIII. Bibliothekets og samlingernes tilvæxt i 1890—91.

(De med G betegnede værker er gaver).

A. Bibliotheket.

Norsk lovtidende: a. 1ste afdel. for 1890 nr. 17—35 og register; do. for 1891 nr. 1—20 — b. 2den afdel. for 1890 h. 1—4 — c. Overenskomster med fremmede stater 1890, nr. 1 og 2. G.

Vor ungdom, tidsskrift for opdragelse o. s. v. for 1890 h. 4—6 og for 1891 h. 1—3.

Axel Andersen: Udvalg af Cornelius Nepos, Caesar, Phædrus. 2den udg. Christiania 1890. G.

Dr. Brunchhorst: Tolv populære foredrag om udvikling, liv og formering i planteriget. Bergen 1890. G.

Norby: Lettere tyske stilopgaver. Christiania 1890. G.

Platou: Forklaring af Mathæus-evangeliet. Christiania 1890. G.

Artiumsliste for 1890. G.

Bjersæt: Exempelsamling til norsk grammatik. Christiania 1890. G.

Arkiv for matematik og naturvidenskab. XIV. G.

Norsk forfatterlexikon, udg. af J. B. Halvorsen, h. 26 og 27.

Arkiv för nordisk filologi. 6ta bandet. Lund. 1889—90. G.

Gundersen og Larsen: Tysk grammatik for begyndere. Christiania 1890. G.

Gundersen og Larsen: Tysk grammatik til skolebrug. Christiania 1890. G.

Thrige: Danmarks historie i vort aarhundrede, h. 25—28 (komplet). Kjøbenhavn 1890.

Stanley: I det mørkeste Afrika. 2 Dele. Christiania 1890.

Nansen: Paa Ski over Grønland, h. 3—22. Christiania 1890.

Tønnenes: Lærebog i norsk stil, 2det trin. Christiania 1890. G.

Brekke: Glossar til Brekkes «Engelsk læsebog for middelskolen. Christiania 1890. G.

Norges officielle statistik. Fattigstatistik for 1877 og do. for 1888 — Skolevæsenet 1887 og do. 1888. G.

- Dr. Mohn: Jahrbuch des norwegischen meteorologischen Instituts für 1888. Christiania 1890. Do. für 1889. Christiania 1891. G.
- Norske rigsregistranter, XI, 2. Udg. ved Thomle. Christiania 1890. G.
- Granzow: Geografisk lexikon, h. 14—21 incl.
- Roget: Thesaurus of English words and phrases, New edition. London 1888.
- Greve: Opgaver i tysk stil for middelskolens 5te og 6te klasse. Bergen 1890. G.
- Gundersen: Tysk læsebog for middelskolens høiere klasser. Christiania 1890. G.
- Dansk biografisk lexikon, ved Bricka, h. 27—33 incl.
- Rydberg: Undersøkingar i germanisk mythologi. II. Stockholm 1889.
- Dansk historisk tidsskrift, 6te række, II, h. 2 og 3.
- Aarsberetninger fra 41 norske skoler. G.
- Dr. L. Daae: Det gamle Christiania, h. 1—4 incl.
- A. Lovum: Latinske stiløvelser 1ste og 2den del. Christiania og Kjøbenhavn 1890. G.
- Universitets- og skoleannaler, 5te aargang nr. 12—19, samt 6te aarg. nr. 1—6.
- Svensk histor. tidsskrift, 10de årgangen h. 3 og 4, 11te årgangen h. 1 og 2, samt innehållsöfversikt för 1881—90.
- Programer for 1890 fra 41 svenske og 25 danske skoler. G.
- Weisse: Udvalg af Tacitus. I. Annaler. II. Historier. 2 hefter. Christiania 1885.
- Dr. G. Guldberg: Om Darwinismen og dens rækkevidde. Christiania 1890.
- 17de tillægskatalog til Christianssands kathedralskoles bibliothek. 1890. G.
- Norsk histor. tidsskrift, 3die række, I, h. 3 og II, h. 1
- Taranger: Den angelsaxiske kirkes indflydelse paa den norske. Christiania 1890, h. 1.
- Kroman: Kortfattet tænke- og sjælelære. 2den udgave. Kjøbenhavn 1888.

- A. Coll: «Fyr fridom og fædreland statt vakt!» Foredrag om forsvarssagen. Skien 1890. G.
- Statistisk aarvog for kongeriget Norge. 10de aarg. 1890. G.
- Bulletin météorologique du nord. 1890. G.
- Den norske nordhavsexpedition 1876—78. XX. Zoologi. Pycnogonidea. Af G. O. Sars. Christiania 1891. G.
- J. R. Danielsson: Finlands förening med rysska riket. Borgå 1890.
- Nees: Bevingede engelske ordsprog og talemaader. Christiania og Kjøbenhavn 1890. G.
- Aarsberetning fra «Foreningen for norske oldtidsmindes bevaring» for 1889 samt to tillægshefter, nemlig:
- N. Nicolaysen: Om Lysekloster og dets ruiner og
- O. Krefting: Undersøgelser i Throndhjem. G.
- Norsk bogfortegnelse for 1889. Christiania 1890. G.
- L. Mechelin: Står Finlands rätt i strid med Rysslands fördel? Helsingfors 1890.
- Forklaringer til statsregnskabet 1889—90. G.
- P. Voss: Den pædagogiske lærerdannelse i nogle tyske lande. Christiania 1890. G.
- Oplysninger om Gundersens latin- og realskole. Christiania 1891. G.
- Norges gamle love indtil 1387. Ved dr. G. Storm. 5te bind, h. 1. Christiania 1891. G.
- Generallieutenant Jørgen Bjelkes selvbiografi, udg. af Fridericia. Kjøbenhavn 1890.
- Blangstrup: Christian VII og Caroline Mathilde. Kjøbenhavn 1890.
- Brynildsen: Norsk-engelsk ordbog, h. 1—11 incl. G.
- B. Dahl: Tabellarisk oversigt over den latinske literaturs historie. Christiania 1891. G.
- James Bryce: The American commonwealth. 2 vols. London 1890.
- Nyt magasin for naturvidenskab. XXXII, 1 og 2. G.
- Forhandlinger i videnskabsselskabet i Christiania aar 1890. Christiania 1891. G.
- Dr. Schübeler: Norges væxtrige. 3die bind. Christiania 1889. G.

- Dr. L. Daae: Symbolum ad historiam ecclesiasticam provinciarum septentrionalium magni discidii synodique Constantiensis temporibus pertinens. G.
- Dr. Caspari: Briefe, Abhandlungen und Predigten aus den zwei letzten Jahrhunderten des kirchlichen Alterthums und dem Anfang des Mittelalters. Christiania 1890. G.
- Dr. Sophus Bugge: Etruskisch und Armenisch. Sprachvergleichende Forschungen. 1ste Recke. Christiania 1890. G.
- Machiavelli: Fyrsten. Oversat ved N. C. Barth. Kjøbenhavn 1876.
- Ossians digte. Ved F. L. Mynster. 2den udgave. Kjøbenhavn 1876.
- Molières lystspil, oversat af B. Arnesen Kall. 3 bind. Kjøbenhavn 1869—70.
- Sars: Udsigt over den norske historie, 4de del. Christiania og Kjøbenhavn 1891.
- «Bratsberg Amtstidende» for 1890 («Correspondentens» 44de aargang). G.
- «Fremskridt» for 1890. 5te aargang. G.
- Horn: Lærebog i geografi for middelskolen. 2det trin. 4de udgave. Christiania 1890. G.
- Martin Luthers lille katekismus. Ved Dr. Bang. Christiania 1891. G.
- Forklaring over Luthers lille katekismus. Ved Dr. Bang. Christiania 1891. G.
- Baggesen: Parthenais oder die Alpenreise. Amsterdam 1807. G.
- Schreuder: Grammatik for Zulusproget. Christiania 1850. G.
- Hoffstad: Norsk flora. Christiania 1891. G.
- Kleen: Neutralitetens lagar. Senare delen. Stockholm 1891. G.

B. Naturvidenskabelige Samlinger.

Influensmaskine.

2 stemmegafler paa resonanskasser.

En pipette.

En gjøgunge.

Troldkrabbe (*lithodes arcticus*). G.

Søstjerne (echinaster sangvinolentus).

Flyvefisk (exocoetus volitans) paa spiritus. G.

Adskillige konkylier og forsteninger. G.

C. Andre læremidler.

Af de af den geografiske opmaaling udgivne rektangelkarter: 51 D (Sørli), 21 C (Røgden), 57 B (Namsvandet), 49 C (Froøerne), 21 A (Varaldsjøen).

Geologisk kart over de skandinaviske lande og Finland. Udg. af H. Reusch, Christiania 1890, tilligemed

H. Reusch: Fjeld- og jordarter i de skandinaviske lande og Finland. Christiania 1890.

Kart over Danmark (Christiani).

Do. - Skandinavien (Mentzer).

Do. - Spanien og Portugal (Johnston).

Do. - Nederlandene (Arendts).

Do. - Tyskland, politisk (Bamberg).

Do. - Tyskland, fysikalsk (Bamberg).

Do. - Europa (Løeder).

Do. - Asia, politisk (Johnston).

Do. - Asia, fysikalsk med politisk carton (Bamberg).

Do. - Afrika (Chavanne).

25 af Gerolds zoologiske plancher.

10 af Lehmanns geographische karakterbilleder.

2 Petersens logarimetabeller.

Knudsens tyske elementærbog.

IX. Skole- og indskrivningspenge.

Skolebeneficier.

Skolepengene er for tiden:

Middelskoleklasse I	kr. 40	aarlig.
—	II	« 48	—
—	III	« 64	—
—	IV, V og VI	« 96	—
Gymnasiet	« 144	—

Der tilstaaes brødre moderation saaledes, at af disse betaler den øverste i skolen fuldt ud, den 2den $\frac{3}{4}$, den 3die $\frac{1}{2}$, den 4de og følgende intet.

Indskrivningspengene er 2 kr.

I smaaskolen er skolepengene 32 kr. aarlig, uden moderation for brødre og uden indskrivningspenge.

Hel friplads har i 1890—91 været tilstaaet 7 elever, nemlig 1 i gymnkl. 1, 2 i kl. VI, 1 i kl. V, 2 i kl. III, 1 i kl. II; halv friplads 6 elever, nemlig 2 i gymnkl. 3, 1 i kl. VI, 2 i kl. V, 1 i kl. IV. Det samlede beløb, der medgik til fripladse, androg til kr. 944.

Foruden de statutmæssige 3 portioner af kong Carl Johans legat (2 portioner paa kr. 120, uddelte til en elev i gymnkl. 3 og en i gymnkl. 1, samt 1 portion paa kr. 80 til en elev af gymnkl. 2) saa man sig istand til at uddele endnu en portion paa kr. 50, der tildeltes en elev af kl. V.

Skiens sparebank ydede ogsaa i 1890—91 til understøttelse af trængende elever af middelskolen kr. 400. Af disse blev skolepenge helt eller delvis betalte for 7 elever (2 i kl. VI, 2 i kl. V, 2 i kl. IV, 1 i klasse II).

Skolens kasserer er for tiden adjunkt Nielsen.

X. Almindelige bemærkninger.

Skolen maa dette aar beklage tabet af en elskværdig og haabefuld discipel, Axel Borchgrevink af kl. II; der omkom ved badning den 5te juli d. a.

Forøvrigt har sundhedstilstanden gjennemgaaende været god.

Af de 50 kr., som Skiens samlag for brændevinshandel i 1890 bevilgede til skolens discipelbibliothek, i forbindelse med kassebeholdningen, er omtr. 75 kr. anvendte til indkjøb af bøger, indbinding m. m. For nærværende har bibliotheket, efter at have modtaget for indeværende aar en bevilgning af samlaget af 30 kr., en kassebeholdning af noget over 43 kr.

Bibliotheket, der nu tæller 195 bind, har været meget benyttet. Udlaan, der har været besørget af rektor med villig bistand af klasselærer Jensen, har fundet sted én gang om ugen.

Skolens halvhundredeaars legat. I anledning af skolens bestaaen i 50 aar, stiftedes i 1874 af tidligere elever af skolen det saakaldte «halvhundredeaars legat». Om dette har skolens aarsberetninger hidtil ikke indeholdt nogen meddelelse, naar undtages en kort beretning i program for 1875 om legatets overleverelse ved Jubilæumsfesten den 14de juli 1874. Det turde derfor være betimeligt, at give en beretning om dette legats tilblivelse, statuter og virksomhed i de siden dets stiftelse forløbne 17 aar.

I december 1873 udstedte 15 tidligere elever af Skiens skole i anledning af det forestaaende halvhundredeaars jubilæum «i taknemmelig erkjendelse af, hvad de skyldte denne skole» en indbydelse til at yde bidrag til et legat til skolens bedste.

De 15 indbydere var:

O. Løvenskiold, høiesteretsassessor; Mülertz, præst; M. J. Monrad, professor; Joh. Schaanning, læge; S. D. Cappelen, jernværkseier; H. Th. Meinich, amtmand; C. O. Bang, professor; Julius Blom byfoged; O. Bärnholdt, kjøbmand; P. O. Schjøtt, professor; J. Aall Flood, assuredirektør; E. M. Myhre, cand. theol.; D. Cappelen, grosserer; Nils Aall, brugseier; B. Plesner, sagfører.

Den udstedte indbydelse vandt saadan tilslutning, at der ved bidrag af mere end 60 af skolens ældre elever blev, efter fradrag af udgifter, tilveiebragt en legatsum af kr. 2577 (644 spd. 30 sk.). Gavebrevet med statuter, som bidragsyderne i møde af 11te juli 1874 var blevne enige om, blev ved skolens jubilæumsfest den 14de juli næstefter af professor Monrad overleveret skolens forstanderskab, der gjennem rektor takkede for gaven. Statuterne, der under 28de november 1874 fik kongelig konfirmation. lyder som følger:

§ 1: Legatet, der fører navn af Skiens latinskoles halvhundredeaars legat, bestyres af skolens forstanderskab; kapi-

	Trnsp. kr. 26427.17	kr.	488.59
c.	Timelærere	«	1762.00
d.	Vikarer	«	51.73
e.	Andre lønninger	«	1059.98
			« 29802.88
2)	Alders- og lønstillæg		« 8500.00
3)	a. Bibliotheket	kr.	191.20
	b. Samlingerne	«	182.34
	c. Andre læremidler	«	165.85
			« 539.39
4)	a. Fripladse	«	944.00
	b. Carl Johans Legat	«	370.00
			« 1314.00
5)	Lys og brænde	«	1331.93
6)	Trykningsomkostninger m. m.	«	316.53
7)	Forskjellige udgifter	«	435.31
8)	Beholdning (restancer)	«	638.50
			<u>Tilsammen kr. 42862.13</u>

H. Indtægter:

1)	Beholdning fra f. a.	kr.	710.50
2)	Skole- og undervisningspenge	«	8785.00
3)	Bidrag af kommunen	«	3200.00
4)	Andre indtægter	«	475.18
5)	Tilskud af statskassen	«	28410.00
6)	Balance	«	1281.45
			<u>Tilsammen kr. 42862.13</u>

Skien den 12te september 1891.

G. Hartmann.

Bibliotheket, der nu tæller 195 bind, har været meget benyttet. Udlaan, der har været besørget af rektor med villig bistand af klasselærer Jensen, har fundet sted én gang om ugen.

Skolens halvhundredeaars legat. I anledning af skolens bestaaen i 50 aar, stiftedes i 1874 af tidligere elever af skolen det saakaldte «halvhundredeaars legat». Om dette har skolens aarsberetninger hidtil ikke indeholdt nogen meddelelse, naar undtages en kort beretning i program for 1875 om legatets overleverelse ved Jubilæumsfesten den 14de juli 1874. Det turde derfor være betimeligt, at give en beretning om dette legats tilblivelse, statuter og virksomhed i de siden dets stiftelse forløbne 17 aar.

I december 1873 udstedte 15 tidligere elever af Skiens skole i anledning af det forestaaende halvhundredeaars jubilæum «i taknemmelig erkjendelse af, hvad de skyldte denne skole» en indbydelse til at yde bidrag til et legat til skolens bedste.

De 15 indbydere var:

O. Løvenskiold, høiesteretsassessor; Mülertz, præst; M. J. Monrad, professor; Joh. Schaanning, læge; S. D. Cappelen, jernværkseier; H. Th. Meinich, amtmand; C. O. Bang, professor; Julius Blom byfoged; O. Bärnholdt, kjøbmand; P. O. Schjøtt, professor; J. Aall Flood, assuredirektør; E. M. Myhre, cand. theol.; D. Cappelen, grosserer; Nils Aall, brugseier; B. Plesner, sagfører.

Den udstedte indbydelse vandt saadan tilslutning, at der ved bidrag af mere end 60 af skolens ældre elever blev, efter fradrag af udgifter, tilveiebragt en legatsum af kr. 2577 (644 spd. 30 sk.). Gavebrevet med statuter, som bidragsyderne i møde af 11te juli 1874 var blevne enige om, blev ved skolens jubilæumsfest den 14de juli næstefter af professor Monrad overleveret skolens forstanderskab, der gjennem rektor takkede for gaven. Statutterne, der under 28de november 1874 fik kongelig confirmation. lyder som følger:

§ 1: Legatet, der fører navn af Skiens latinskoles halvhundredeaars legat, bestyres af skolens forstanderskab; kapi-

talen gjøres frugtbringende efter de for umyndiges midler gjældende regler.

§ 2: Af renterne lægges aarlig en femtedel til kapitalen; resten tildeles en eller flere af skolens lærere, efter dygtighed og trang, som understøttelse til at foretage reiser enten i videnskabeligt formaal eller af sundhedshensyn.

§ 3: Skulde skolens gymnasium nedlægges, bliver samtlige renter at lægge til kapitalen, indtil den opnaar en saadan størrelse, at de blive tilstrækkelige til at afgive det fornødne tilskud til omkostningerne ved gjenoptagelsen og vedligeholdelsen af et gymnasium, helst et latinalgymnasium, paa samme tid som en passende sum maa afholdes til legatets oprindelige øiemed. I nævnte tilfælde styres legatet saaledes, som af kongen maatte blive bestemt.

§ 4: Paa disse statuter erhverves kongelig konfirmation.

Ifølge statuternes § 2 er hvert aar $\frac{1}{8}$ af renterne blevne tillagte kapitalen, der saaledes aarlig voxer med omtr. 30 kr. Ved udgangen af 1890 eiede saaledes legatet kr. 3138.19, hvoraf kr. 67.10 var paaløbne som renter siden sidste uddeling. Af kapitalen henstaar 2600 kr. paa en pantobligation i fast eiendom i Skien, renten er indsat i Skiens sparebank.

De $\frac{4}{5}$ af renterne, der skal uddeles som stipendier til lærerne, blev første gang uddelte i 1876, dengang i 2 portioner, hver paa kr. 103.92, til overlærer Stoltenberg og adjunkt Arctander. Siden har legatet kun været tildelt én lærer ad gangen. Legatportionerne har varieret mellem kr. 118 og kr. 106. Naar deres beløb i de senere aar er aftaget, har dette sin grund i, at rentefoden er gaaet ned fra 5 til $4\frac{1}{2}$ pct. For øvrigt har forstanderskabet, ved uddelingen af legatet, af hensyn til skolens ældre lærere, troet som regel ikke at burde give nogen lærer del i legatet, forinden han i mindst 4 aar har været ansat ved skolen. Følgende lærere har i aarenes løb nydt godt af legatet: Overl. Stoltenberg og adj. Arctander 1876, adj. Holfeldt 1877, adj. Nielsen 1878 og 1886, adj. Hanssen 1879 og 1887, adj. Coll 1880 og 1889, klassel. Jensen 1881, adj. Blix 1882, adj. Winther 1883, adj. Lødrup 1884, overl. Coucheron 1885, klassel. Skaaden 1888, overl. Koht 1890, adj. Schneider 1891.

Bidragyderne til legatet i 1874 (beløbet af deres bidrag anført i kroner) var følgende: Assessor H. Knudtzon 40; pastor B. Blom 8; byfoged Lous 60; ingeniør Gunnar Knudsen 40; kand. Chr. Krohn 20; pastor Thygesen 4; dr. Dannevig 40; kand. Jonas Hanssen 20; dr. C. A. Kjær 20; byfoged Julius Blom 100; Hans L. Blom 8; S. Chr. Monrad 20; pastor Crøger 2; pastor K. L. Rode 20; pastor Ugland 20; assessor Bredsdorff 20; leitnant H. A. Blom 20; pastor Mülertz 100; adjunkt. Jynge 12; B. C. Grøndal 8; sorenskriver Alsing 40; politimester F. Bing 100; bureauchef Emil Wedel-Jarlsberg 20; bureauchef Sev. Løvenskiold 12; pastor Th. Dop 60; student Vilh. Münster 4; generalkonsul Egidius 200; Jernværkseier S. D. Cappelen 100. brugseier Nils Aall 100; rektor Knutsen (Drammen) 20; kand. E. Myhre 8; Jørgen Aall Flood 20; dr. Th. Thomsen 40; Diderik M. Aall 40; kand. Alfr. Petersen 40; Axel Joh. Myhre 8; kand. theol. Hans Hauge 8; dr. S. Munk 40; pastor Joh. Monrad 4; Otto Bärnholdt 80; postmester Bärnholdt 40; dr. Th. Bryn 40; professor P. O. Schiøtt 20; dr. N. Thoresen 40; kirkesanger Stockfleth 4; assessor Otto Løvenskiold 120; Nicolai Knudtzon 80; adjunkt J. Ording 4; professor M. J. Monrad 40; rektor Hans Blom 20; student Klovholdt 2; pastor Chr. Schaanning 20; dr. Joh. Schaanning og sønner 160; dr. Jac. Bøysen 20; grosserer D. Cappelen 100; professor C. O. Bang 40; amtmænd Meinich 80; sagfører Erik Cappelen 40; ingeniør Hans Cappelen 100; sagfører H. Kløcker 40; dr. P. Heiberg 60; kasserer H. F. Berg 20.

XI. Skolens regnskab for 1890—91.

I. Udgifter.

Regnskabsføreren tilgode fra forrige aar kr. 483.59

1) Lønninger:

a. Kgl. ansatte lærere..... kr. 21600.00

b. Klasselærere..... « 4829.17

Lateris kr. 26429.17 kr. 483.59

	Trnsp.	kr. 26427.17	kr. 481.59
c. Timelærere	«	1762.00	
d. Vikarer	«	51.73	
e. Andre lønninger	«	1059.98	
			« 29303.88
2) Alders- og lønstillæg			« 8500.00
3) a. Bibliotheket	kr.	191.20	
b. Samlingerne	«	182.34	
c. Andre læreremidler	«	165.85	
			« 539.39
4) a. Fripladse	«	944.00	
b. Carl Johans Legat.	«	370.00	
			« 1314.00
5) Lys og brænde	«		1337.93
6) Trykningsomkostninger m. m.	«		316.53
7) Forskjellige udgifter	«		435.31
8) Beholdning (restancer)	«		638.50
			<u>Tilsammen kr. 42862.13</u>

II. Indtægter:

1) Beholdning fra f. a.	kr.	710.50
2) Skole- og undervisningspenge	«	8785.00
3) Bidrag af kommunen	«	3200.00
4) Andre indtægter	«	475.18
5) Tilskud af statskassen	«	28410.00
6) Balance	«	1281.45
		<u>Tilsammen kr. 42862.13</u>

Skien den 12te september 1891.

G. Hartmann.